



UN NOM, UN MÓN

XEVI PLANAS xplanas@presencia.cat

Teresa Pàmies

Granada ha exercit un encanteri en escriptors que l'han evocada amb una nostàlgia especial. A *Balada del que nunca fue a Granada*, un poema convertit en cançó per Paco Ibáñez, Rafael Alberti feia memòria dels anys perduts i es prometia trobar els vells camins fins a entrar a Granada. Teresa Pàmies (Balaguer, 1919-Granada, 2012) va deixar escrit en el títol d'un dels seus llibres que la busquessin a Granada i ha mort en aquesta ciutat d'Andalusia on va viure alguns dels moments més intensos de la seva vellesa a casa d'un dels seus quatre fills.

Hi ha una foto impactant de Pàmies amb només disset anys intervenint fervorosament en un míting a la plaça de braus Monumental de Barcelona, plena a vessar de militants i simpatitzants companys de viatge d'esquerres. En l'imaginari col·lectiu del país, se la recorda sobretot com una àvia comunista amb una presència freqüent als mitjans de comunicació. Va ser una lluitadora po-

lítica precoç i una escriptora tardana. En queda la imatge d'una autora que va començar a publicar llibres havent superat els cinquanta anys. Les seves obres, redactades en un estil periodístic arrelat en el català oral, són una crònica social del seu temps escrita amb més voluntat de testimoni personal que ambició literària.

Gairebé sempre hi ha un punt impor-

tant de naturalitat gens impostada en els textos de Pàmies. Mirant la realitat amb ulls curiosos, n'aixeca acta sense inhibicions, amb un to de franquesa que sovint resulta sorprenent. A *Primavera de l'àvia*, anota el que observa com si ho expliqués espontàniament a la veïna: «Villatoro s'hauria de veure en vídeo i s'adonaria que no té condicions d'entrevistador, i que

l'espessa i fosca barba que llueix li tapa els llavis i sembla com si, les preguntes, les fes algú altre. Suposo que el maquillen, però el rostre que ens torna la càmera és una taca negra i un pèl sinistra.»

També referint-se a un programa de televisió, comenta en un altre moment en aquest dietari del 1988: «A la tele ha sortit el meu fill Sergi en un reportatge sobre literatura rural i literatura urbana amb gran parafarnàlia tècnica atabaladora, absolutament aliterària. No sé què hi feien, en aquell marc, els escriptors, inclòs el meu fill. Els tics facials de Quim Monzó captats en primer pla feien angúnia.»



Teresa Pàmies. / GABRIEL MASSANA

AMB PEUS DE PLOM

ANTONI DALMASES adalmases@resencia.cat

El nostre problema

Al país tenim uns quants problemes. Hi ha aquesta Pparrar emPpipadora (a qui ara han posat una col·lega igualment llefiscosa), hi ha els *mones-lingües*, hi ha els feixistes aflautats amb tota la seva *xulesca* tropa i l'exèrcit de *palmeros* amb cresta, dedicats a dificultar la vida de les persones normals que no més volem ser feliços al nostre país, fent la nostra feina i parlant el nostre idioma. Intentar raonar-hi és inútil, perquè ni escolten ni volen saber: han nascut, com les rates, per es-

campar la brutícia, incapaços de compartir idioma, feina i país. Són una espècie que o mana o mata: no hi ha terme mitjà humà que permeti conviure-hi. Però a part d'aquests problemes, en tenim un de ben nostre: els que es van anomenar «el govern dels millors», que potser ho vam entendre malament i volien dir *govern dels milions*, vista la seva dèria espoliadora... aplicada amb mà de ferro per mantenir l'economia espanyola! Ens escanyen per delegació i insisteixen a

mantenir-nos vivint en aquesta espècie de llimbs polítics de l'autonomia que ens ha dut on som. Diuen els autonomistes –porucs de perdre engrunes de negoci– que la independència provocaria un trencament social... admetent que fins ara s'ha evitat perquè sempre hem cedit nosaltres! Rendir-se per evitar perdre és una estratègia idiota. L'evidència ja cansa i cal una solució definitiva: o som independents amb dignitat o acceptem ser espanyols indignes. La resta són ximpleries!

FILÒSOF DE BUTXACA ANDREU MAS amas@presencia.cat



Javier Arenas (cap de llista del PP a les eleccions andaluses) «Els professionals sanitaris andalusos són els més mal pagats d'Espanya. Catalunya té el doble d'hospitals que Andalusia amb un milió d'habitants menys.»

«En demostrar als fanàtics que s'equivoquen no cal oblidar que s'equivoquen expressament»

André Maurois (1885-1967). Novel·lista i assagista francès